

Státní rozpočet

- Státní rozpočet s historicky nejhlubším pololetním deficitem ve výši 68,3 mld. Kč**

Výrazný pokles české ekonomiky v roce 2009 dopadl na státní finance v plné síle – deficit státního rozpočtu dosáhl koncem června 68,3 mld. Kč, což je historicky nejhlubší schodek od vzniku České republiky. Meziročně byl výpadek příjmů (-5,6 %, tj. 29,9 mld. Kč) téměř stejný jako růst výdajů (+6 %, tj. 32,7 mld. Kč).

Rozpočtové příjmy poklesly poprvé od roku 2003. Růst výdajů byl podstatně nižší než ve stejném období roku 2008, kdy činil 12,5 %, a mírně nižší než dlouhodobý průměr (za léta 2000 až 2008 rostly podle pololetních dat výdaje rozpočtu meziročně v průměru o 7,5 %). Schodek státních financí činil v pololetí -3,8 % nominálního HDP – byl dvanáctkrát vyšší než v pololetí 2008, rozpočtem předpokládaný celoroční schodek převýšil téměř dvojnásobně.
- Propad u daní z příjmů právnických osob téměř o čtvrtinu**

Daňové příjmy bez pojistného na sociální zabezpečení byly meziročně o více než desetinu nižší (-26,7 mld. Kč) především vlivem slabého inkasa od firemního sektoru - daně z příjmů právnických osob (-15,7 mld. Kč) dosáhly pouhých tří čtvrtin částky srovnatelného období roku 2008. Od fyzických osob stát obdržel o 5,6 mld. Kč méně (-12,3 %). U příjmů z pojistného byl proti samotným daňovým příjmům pokles mírnější (-6 %), částka v důchodovém pojištění dokonce meziročně stoupla (+1,5 %).

Přestože u dalších tzv. „velkých“ daní tvořících přes polovinu daňových příjmů (bez pojistného) došlo ke snížení méně výraznému - inkaso z DPH kleslo o 1,2 mld. Kč, tj. o 1,4 %, příjmy ze spotřebních daní o 2,6 mld., tj. o 4,5 % - jde ve srovnání s očekávanými schváleného rozpočtu (růst +9,2 %, resp. +14,6 %) rovněž o velmi negativní vývoj.
- Běžné výdaje, sociální dávky a důchody s dynamikou rychlejší než výdaje celkem**

Na výdajové straně stouply běžné výdaje o 7,4 %, tj. rychleji než výdaje celkem (kapitálové výdaje poklesly). Změna dynamiky u jednotlivých položek odpovídá prioritám státních financí v době recese – dávky v nezaměstnanosti se zdvojnásobily na 7,3 mld. Kč (peníze určené na aktivní politiku zaměstnanosti se však o čtvrtinu snížily). Prostředky na insolventnost se ztrojnásobily, jde však o položku s velmi nízkým objemem.

Sociální dávky tvořily v úhrnu 37 % celkových výdajů státu a meziročně se zvýšily o 8 %. Z nich peníze určené na výplatu důchodů stouply o 10,5 %, ve stejném období roku 2008 o 4,1 % (rozpočet předpokládá nárůst za celý rok 2009 o 7,7 %). Platy zaměstnanců státu se meziročně zvýšily o 3,3 % (v pololetí 2008 poklesly o 0,5 %).
- Čistá pozice vůči rozpočtu EU nejlepší od roku 2003**

ČR obdržela za první pololetí z rozpočtu EU 51,3 mld. Kč a odvedla do něj 22,2 mld. Kč. Nejvíce prostředků získala ČR v tomto období prostřednictvím strukturálních fondů a kohezního fondu (31,4 mld. Kč), v prostředcích na zemědělskou politiku pak 19,3 mld. Kč. Kladné saldo mezi příjmy z rozpočtu unie a platbami ČR v době od vstupu do EU do června 2009 dosáhlo 83,3 mld. Kč, za samotné první pololetí 2009 pak 29,1 mld. Kč.

Zdroje dat: ČSÚ, MF ČR, ČNB, MPSV, propočty ČSÚ.

Poznámka: V souladu s nařízeními Eurostatu je ve statistice národních účtů používána klasifikace OKEČ, zatímco v ostatních částech je již používána klasifikace CZ-NACE.

Poslední informace ze zdrojů ČSÚ, ČNB a MPSV uváděné v této zprávě pocházejí ze dne 10. září 2009. Zpráva vychází z měsíčních statistických údajů odvětvových statistik a ze čtvrtletních odhadů HDP.